

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 14 § lagen om ändring av lagen om överlåtelse-skatt

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av 14 § lagen om överlåtelse-skatt ändras så att inte ändringen av stödsystemen förorsakar opå-

kallad förlust av skattefrihet.

Lagen avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning

Stödsystemet för landsbygdsnäringar har inkluderat till markförvärv knuten skattefrihet i de fall förvärvaren beviljats statligt lån som fått stöd enligt strukturstödslagstiftningen eller räntestödslån. Det nuvarande strukturstödsystemet ingår i huvudsak i lagen om finansiering av landsbygdsnäringar (329/1999), som med undantag för vissa lagrum trädde i kraft den 3 april 2000, samt i skoltlag (235/1995) och lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000), som då den träder i kraft ersätter renhushållningslagen (161/1990) och naturnäringslagen (610/1984). I ovanstående lagar ingår i huvudsak bestämmelser om stödsystem som kan användas vid förbättring av gårdsbrukets och rennäringens struktur och utveckling av landsbygdsområden i olika delar av landet.

Enligt 14 § i gällande lag om överlåtelse-skatt (931/1996) betalas inte överlåtelse-skatt om överlåtaren är staten och överlåtelsen sker för ändamål som avses i landsbygdsnäringenslagen, renhushållningslagen eller skoltlagen. Skatt betalas inte heller om förvärvaren har beviljats lån enligt landsbygdsnäringenslagen, renhushållningslagen, naturnäringslagen eller skoltlagen för förvärv av fastigheten eller en del därav, eller om på förvärvaren har överförts ansvaret för enligt ovanstående lagar beviljat lån eller för lån

enligt den lagstiftning som föregick ovanstående lagstiftning och motsvarade den, förutsatt att förvärvaren kunde ha beviljats lån enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringar, lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar eller skoltlagen.

Samtidigt som strukturstödsystemet ändrades med stöd av lagen om finansiering av landsbygdsnäringar ändrades också bestämmelserna om skattefrihet i 14 § lagen om överlåtelse-skatt. Ändringen trädde inte i kraft. I samband med ändringen av lagen om finansiering av landsbygdsnäringar ändrades också nämnda bestämmelse i lagen om överlåtelse-skatt genom lagen om ändring av 14 § lagen om överlåtelse-skatt.

Enligt lagen om ändring av lagen om överlåtelse-skatt betalas inte skatt om överlåtaren är staten och överlåtelsen sker för ändamål som avses i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (657/1966), lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar eller skoltlagen. Skatt betalas inte heller om förvärvaren för förvärv av fastigheten eller en del därav har beviljats lån enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringar eller lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar, eller om på förvärvaren har överförts ansvaret för lån enligt ovanstående lagar eller lån enligt den lagstiftning som föregick ovanstående lagstiftning och motsvarade den, förutsatt att förvärvaren kunde ha beviljats lån enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringar.

gar, lagen om finansiering av renhushållning och naturnärningar eller skoltlagen. Nämda lagändring träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Enligt lagens ikraftträdelsebestämmelse tillämpas den på överlåtelse som skett efter ikraftträdandet då överlåtaren är staten och överlåtelsen sker för ändamål som avses i ovannämnda lagar samt på överlåtelse med stöd av vilka lån enligt 14 § 1 mom. 3 punkten i lagen har överförts efter att lagen trätt i kraft.

1.2. Bedömning av nuläget

Enligt 69 § lagen om finansiering av landsbygdsnäringar skall ärenden som då lagen träder i kraft är anhängiga med stöd av landsbygdsnäringslagen (1295/1990) och lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket (1303/1994) slutbehandlas enligt nämnda lagar, avyttring och förvärv av mark göras programenligt enligt sagda lagar och överlåtelse av mark ske för ändamål som nämns i lagarna. En motsvarande bestämmelse innefattas i 71 § 1 mom. lagen om finansiering av renhushållning och naturnärningar. När lagen om ändring av 14 § lagen om överlåtelseskatt träder i kraft slopas skattefriheten för sådana överlåtelsers del där staten är överlåtare och överlåtelsen med stöd av övergångsbestämmelserna sker för ändamål som avses i den tidigare stödlagstiftningen efter att ändringslagen trätt i kraft. På motsvarande sätt skulle ett lån som beviljats enligt tidigare lagstiftning och fått stöd inte mera medföra skattefrihet efter att lagen trätt i kraft.

A andra sidan har stöd enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringar kunnat sökas från och med den 3 april 2000 efter att denna lag trätt i kraft. Beslut om stöd har tillsvidare inte kunnat fattas på grund av att de statliga stöd som ingår i lagen inte ännu har godkänts. Efter att ansökan om stöd för förvärv av mark har anhängiggjorts har det dock varit tillåtet att utgående från ansökan göra slutliga överlåtelse. Bestämmelserna i nu gällande lagen om överlåtelseskatt ger dock inte möjligheter till skattefrihet på basis av en sådan överlåtelse. A andra sidan skulle inte heller den ändrade lagen beröra de avsedda överlåtelse om beslutet om stöd hinner göras före lagen om ändring av 14 § lagen om överlåtelseskatt träder i kraft.

Enligt lagens ikraftträdelsebestämmelse skulle skattefriheten dessutom inte heller efter lagens ikraftträdande gälla överlåtelse som sker eller för vilka lån överförs enligt tidigare lagstiftning.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Propositionens mål är att förhindra att landsbygdsföretagare vilkas ansökan om stöd eller förvärv av mark varit anhängiggjord när stödlagstiftningen eller lagen om överlåtelseskatt ändras inte förorsakas förluster på grund av att stödlagstiftningen träder i kraft stegvis och verkställs etappvis. I propositionen föreslås att ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av 14 § lagen om ändring av lagen om överlåtelseskatt ändras på så sätt att den lagstiftning som är gällande när lagen träder i kraft tillämpas på överlåtelse och beslut om lån på vilka 69 § lagen om finansiering av landsbygdsnäringar eller bestämmelsen i 71 § 1 mom. lagen om finansiering av renhushållning och naturnärningar tillämpas. I övrigt tillämpas den nya lagen på överlåtelse för vilka har beviljats lån på basis av lagen om finansiering av landsbygdsnäringar eller lagen om finansiering av renhushållning och naturnärningar efter den 3 april 2000. Om överlåtelseskatt betalas redan innan lagen ifråga trätt i kraft skall skatten som betalts för mycket på ansökan kunna återbetalas.

3. Propositionens verkningar

Årligen har omkring 1 200 överlåtelse varit befriade från överlåtelseskatt och köpeskillingen för dem har i genomsnitt uppgått till cirka 0,3 miljoner mark. Skattefriheten ifråga uppgår uppskattningsvis till cirka 15 miljoner mark uteblivna skatteintäkter. Om ikraftträdelsebestämmelsen i den nämnda lagen inte ändras bedöms cirka 200 överlåtelse bli skattepliktiga. Utgående från en sammanlagd köpeskillning om uppskattningsvis 60 miljoner mark innebär detta cirka 2,5 miljoner mark i skatteintäkter.

För en stor del av de odlare vilkas skattefrihet det är fråga om har den slutliga överlåtelsen redan skett på grund av att jordbrukets stödsystem med sina terminsbundna ansökningstider och bindande stödvillkor har

förutsatt att det redan i ett relativt tidigt skede föreligger uppgifter om vem som under året ifråga odlar gården och hur den odlas. Därför har de slutliga besluten om husbondefrågan fattats innan behandlingen av stödansökningarna slutförts. Interimsfinansiering förutsätter i de flesta fall lagfart och betalande av överlåtelseskatt, vilket innebär ett tilläggsbehov av finansiering före ändringen av lagen träder i kraft. För en del av odlarna kan en belåningsprocedur före lagen om ändring av 14 § lagen om överlåtelseskatt träder i kraft därtill innebära slutliga förluster. Det är därför viktigt att dessa odlare jämföras med odlare som kan vänta med överlåtelsen tills lagstiftningen har trätt i kraft och beslutet om stöd givits. Sålunda kan enhetliga verksamhetsförutsättningar säkerställas för gårdarna.

4. Beredningen av propositionen

Lagförslaget har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet i samarbete med finansministeriet.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionen

Lagen om ändring av 14 § lagen om överlåtelseskatt kan träda i kraft efter att Europeiska gemenskapernas kommission godkänt systemet ifråga för statligt stöd.

6. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

Om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av 14 § lagen om överlåtelseskatt

I enlighet med riksdagens beslut

ändras ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 21 januari 2000 om ändring av 14 § lagen om överlåtelseskatt (52/2000) som följer:

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Denna lag tillämpas på överlåtelser enligt 14 § 1 mom. 1 punkten som skett efter ikraftträdandet samt på överlåtelser med stöd av vilka lån enligt 2 punkten har beviljats eller lån enligt 3 punkten har överförts efter att denna lag trätt i kraft.

Denna lag tillämpas på överlåtelser med stöd av vilka i 14 § 1 mom. 2 punkten avsett lån enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar eller lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar har beviljats eller överförts efter den 3 april 2000 men före denna lag har trätt i kraft.

På överlåtelser som behandlas enligt 69 § lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar eller 71 § 1 mom. lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar och på överlåtelser med stöd av vilka lån enligt nämnda lagrum beviljas eller överförs tillämpas de bestämmelser som gäller vid denna lags ikraftträdande.

Överlåtelseskatt som före denna lags ikraftträdande har betalats till för högt belopp återbetalas på ansökan, som riktats till skatteverket.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 30 juni 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*